

RÁCKEVE VÁROS
SPORTFEJLESZTÉSI
KONCEPCIÓJA

2015. ÁPRILIS

1. HELYZETELEMZÉS

A mindennapokhoz hozzátartozó természetes, sőt ösztönös mozgás igénye az elmúlt néhány évtizedben drasztikusan lecsökkent különösen a gyerekek életében. Káros tendenciaként például a gyerekeket (még a középiskolásokat is!) egyre növekvő számban viszik autóval iskolába a szülei, ahelyett, hogy kerékpárral vagy gyalog közlekednének. A spontán szerveződő sportolás (játék!) – pl. szombat délután focizzunk egyet! – lényegében kihullott a közgondolkozásból. Úgy általában az életmódbeli változások a mozgás, a sportolás belső igényének kialakulása ellen hatnak. Egyre zsugorodik a szabadtéri játékra, kötetlen összejövételre alkalmas szabad terület a mozogni, sportolni, játszani szándékozók számára (még ha ez inkább országos jelenség is, Ráckeve e tekintetben az országos átlagnál lényegesen szerencsésebb helyzetben van). Éppen ezért a felnövekvő nemzedékek életében egyre nagyobb jelentőséggel bírnak az intézményes sport keretei. Az említett változások, (tv, számítógép) egyre több feladatot rónak az oktatási intézményekben dolgozó pedagógusokra, valamint a sportegyesületekben, -szakosztályokban dolgozó edzőkre, akik meghatározók a gyermekek életében, mert tanítás mellett nevelnek, példát mutatnak, szokást formálnak.

Az életmódváltozás mellett van még másik két hatás, ami alapjaiban befolyásolja a sportegyesületek lehetőségeit. Egyre kevesebb gyerek születik országosan – a bruttó termékenységi arányszám a hetvenes években még meghaladta a 2-t, a rendszerváltozás idején sajnálatosan az alá, majd 1998-ra 1,2–1,4-re esett, s azóta ott stagnál –, Ráckeven az elmúlt években előfordult, hogy a 70-et sem érte el a születési szám! A létszám helyzetet tovább rontja, hogy a csökkenő abszolút létszám mellett növekszik a túlsúlyos, tartáshibás, helytelen mozgáskoordinációjú gyerekek aránya. Azaz jelentősen lecsökken a sportolásra fogható gyerekek száma.

Ma már pedagógiai közhely, hogy a motorikus készségek gyerekkori fejlesztése az általános, kognitív és elvont gondolkodás fejlődését is elősegíti. A jó fizikumú gyerekek szellemileg is jobban terhelhetőek. A sport fegyelemre, önfegyelemre szoktat, továbbá közösségi élményt nyújt. A sportolás az egészséges életmód megteremtésének egyik eszköze, ekképpen olyan befektetés, ami később busásan megtérül.

A nevelési feladatokon felül a sport az egyetemes kultúra része, a helyi sportolók sikereikkel Ráckeve hírnevének emeléséhez is jelentős mértékben hozzájárulnak.

A sportolási lehetőség támogatása alkotmányos kötelezettség. A XIX. cikk alatt a következő áll:

(1) Mindenkinek joga van testi és lelki egészségének megőrzéséhez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország munkavédelemmel, egészségügyi intézményekkel, orvosi ellátással, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint az épített és természeti környezet védelmének biztosításával segíti el.

Mindebből az következik, hogy a sportos életmódra nevelés, a sportegyesületek, -szakosztályok támogatása önkormányzati szinten is kiemelt feladat.

2. A SPORT MŰHELYEI

2.1. A Ráckeven intézményes keretek között működő sportfoglalkozások csoportosítása

- Iskolai kötelező jellegű sportfoglalkozások, testnevelésórák
- Iskolai tömegsport foglalkozások
- Iskolai versenysport foglalkozások
- Egyesületi edzés jellegű sport foglalkozások
- Egyesületi versenyeztetéssel kapcsolatos sportfoglalkozások
- Piaci viszonyok között szervezett sportfoglalkozás

2.2. A városban jelenleg működő, megjelenő sportágak:

Labdarúgás, röplabda, kajak-kenu, sárkányhajó, kik-boksz, ökölvívás, karate, íjászat, torna, gördeszka, tenisz, lovassport, kézilabda, vízilabda, aerobic, fitness, sporthorgászat, túra, úzás.

Az alábbi sportágat többféleképpen lehet és érdemes csoportosítani. Támogatásuk mértékét ezek eredőjeként tanácsos megállapítani

a, Versenysport–szabadidősport

(Megjegyzés: bizonyos, országos szinten a versenysportok közé sorolandó sportágakat Ráckeven csupán szabadidős jelleggel üznek, illetve a képviselői csak eseti jelleggel vesznek részt versenyeken.)

Versenysportok: labdarúgás, röplabda, kajak-kenu, kick-boks, ökölvívás, karate, kézilabda.

Szabadidősportok: sárkányhajó, íjászat, torna, gördeszka, tenisz, lovassport, vízilabda, aerobic, fitnesz, sporthorgászat, túra, úszás, erőemelés (és „badizás”), kerékpár

b, Létszám

- 100 fölött: labdarúgás, túra, „fitnesz” (ideértve valamennyi ágát)
- 50-100 között: kajak-kenu, „badizás”,
- 20-50 között: röplabda, kézilabda, karate, tenisz, torna, sárkányhajó
- 20 alatt: kick-boks, ökölvívás, íjászat, gördeszka, lovassport, vízilabda, sporthorgászat

c, Eredményesség

(Megjegyzés: A sportágak országos, nemzetközi reprezentáltsága jelentősen eltérő, ezért a direkt összehasonlításuk az eredményesség alapján nehéz, sőt bizonyos esetekben félrevezető. Az eredményességet az adott versenyrendszerben betöltött szerep alapján és csakis a versenysportágak esetében érdemes vizsgálni.)

- nemzetközi: kick-boks
- országos: kajak-kenu, labdarúgás, röplabda
- területi: kézilabda, karate

d, Helyi adottság, hagyomány

Ráckevenek országos (sőt nemzetközi) összehasonlításban is kiemelkedő földrajzi adottságai a vízi sportokhoz vannak. Városunkban ezek közül a kajak-kenu eresztett gyökeret. A hatvanas, hetvenes években országos bajnokságokat is rendeztek, maraton szakágban ez a rang megfelelő munkával visszaszerezhető, miközben a síkvízi versenyekre való felkészüléshez minden feltétel adott.

Ugyancsak nagy múltra tekint vissza a labdarúgás, ráadásul városunkban remek adottságú létesítmény áll a labdarúgóklub rendelkezésére.

A röplabda is jelentős hagyományokkal rendelkezik – ami az évtizedekkel ezelőtti létesítményhelyzetben is gyökerezik (a teremben űzött labdajátékok közül csupán a röplabda igényeinek megfelelő tornaterem volt Ráckeven). A röplabda az elmúlt évtizedekben sajnálatos módon vesztett vonzerejéből, népszerűségéből.

3. A SPORT TEREI, LÉTESÍTMÉNYEI

A városban élők jelenleg négy iskolai (ebből három önkormányzati tulajdonú) tornateremet, egy kondicionáló termet, két sportudvart, uszodát, a művelődési házat, két tenispályát, egy gördeszka pályát, egy városi sporttelepet, egy íjászpályát használhatnak, mint a sport színtereit. Eme tereket, létesítményeket kell a lehető legjobban kihasználni, a városi sportélet szolgálatába állítani.

Az önkormányzat szigorú elvárása, hogy a városi létesítményeket használó egyesületek, szakosztályok óvják meg eme létesítmények állagát.

4. STRATÉGIAI CÉLOK

1. Sportoláshoz való jog

A Helyzetelemzés pont alatt is idéztük, hogy a sportoláshoz való jog alkotmányos jog. Ráckeven ez úgy érvényesíthető, hogy minden ráckevei gyerek sportolhasson intézményi keretek közepette (testnevelés órák, diákolimpiai versenyrendszer, labdarúgásban intézményi Bocsik-program), s kapjon lehetőséget képességei felmérésére az egyesületeknél. Az egyesületeket az önkormányzat intse reális tagdíj megállapítására.

2. Városi sportcsarnok

Városunk régi adóssága, hogy rendelkezzen a nemzetközi szabványoknak megfelelő sportcsarnokkal. A város anyagi lehetőségei és kötelezettségei figyelembevételével egy teljesen új sportcsarnok felépítése inkább csak vágy, mint reális cél. Ugyanakkor az ÁFÁI (és így az önkormányzat) tulajdonában lévő jelenlegi tornaterem kibővítése mindenképpen reális stratégiai cél. Saját forrásból ez is nehezen valósítható meg, ki kell használni a különböző pályázati lehetőségeket.

3. Úszásoktatás

Korunkban alapkövetelmény, hogy minden gyerek tanuljon meg úszni. Különösen igaz ez egy vízparti település esetében. Áldatlan állapot, hogy Ráckeve lakosai csak piaci áron használhatják a városi támogatásnak is köszönhetően létesült Aqualandot. Határozott cél, hogy legalább az úszójegy erejéig a város igyekezzen jelentős kedvezményt kiharcolni a ráckevei lakosoknak.

4. A vízisport-élet népszerűsítése

Kívánatos lenne, ha legalább a vízitúrázáshoz szükséges vízi jártassággal minden ráckevei gyerek rendelkezne. (Ahogy egy alpesi település lakójától is elvárható, hogy tudjon síelni.) A sárkányhajózás ennek tökéletes eszköze; szerencsés lenne a sportolásnak ezt a módját beépíteni az általános és a középiskolai testnevelés tanrendjébe. Ezzel párhuzamosan a vízi sportokhoz szükséges infrastruktúra fejlesztése.

5. Elvárható eredményesség

Az önkormányzat által támogatott valamennyi ráckevei sportegyesület legalább azt a szerepet töltsse be saját sportágában, mint amit a város tölt be a régióban.

6. Városi sporttelep

A jelentős – több száz millió forintos! – értéket képviselő Sipos Ferenc Városi Sporttelep fenntartása, lehetőség szerint fejlesztése az önkormányzat és a Ráckevei Amatőr Futball klub között kötött szerződések alapján.

7. Dunai strand

A Dunai strand fejlesztése, hogy sport- és szabadidő park funkciót is ellásson.

8. TAO támogatás

Ráckevei vállalkozók meggyőzése arról, hogy nyereségükből a TAO rendszerben érdekelt helyi sportágakat (labdarúgás, kézilabda) támogassák.

5. SPORTTÁMOGATÁS

5.1. A sportkeret felosztásának alapelvei

– A sportkeret nagysága helyi szinten is lehetőleg közelítse meg az országos arányt: a költségvetés egy százaléka fordítasson sportra.

– A sporttanácsnok javaslatot tesz a sportkonceptióban rögzített alapelvek, valamint az egyesületekkel való konzultáció után a támogatás mértékére. Ezt követően a sport ügyekkel foglalkozó bizottság dönt a rendelkezésére álló igények pontos szakszerű és ésszerű megvitatását követően

– A városi költségvetés mellett cél több külső anyagi forrás bevonása mind önkormányzati, mind egyesületi oldalról.

– Tiszta gazdasági és jogi viszonyok megteremtése. A városi sportcélú támogatások juttatása, csak szabályozott kereteken belül történhet. Szakosztályokkal, támogatási szerződések köttessenek.

5.2 A támogatás formái

1. Kedvezményes, indokolt esetben ingyenes létesítményhasználat

2. Nominális:

a, működési

b, sportágfejlesztési

5.3. A sportágak besorolása önkormányzati támogatás szerint (a 2. és a 4. pont alatt leírtak figyelembevételével)

a, Kiemelten támogatandó sportágak: kajak-kenu, labdarúgás

b, támogatandó sportágak: röplabda, kézilabda, torna, kick-box

c, támogatható sportágak: az összes többi.

5.4. A támogatás részletezése

1. Létesítményhasználat

a, Ingyenes létesítményhasználatra a kiemelt sportágak tarthatnak igényt – csakis a számukra biztosított létesítményben. Tehát a labdarúgás a Sipos Ferenc Sporttelepen, a kajak-kenu az Ady Endre Gimnázium kondicionáló termében, csónakházában és a mólóján. Mindkét egyesület köteles az általa használt létesítmény állagát megővni, amennyiben a használat üzemeltetési szerződés alapján történik, annak pontjait köteles betartani. Ennek elmulasztása a támogatásból való kizárást vonhatja maga után. Mindkét egyesület az önkormányzati tulajdonú tornatermekben csak a b, pont figyelembe vételével jogosult további ingyenes létesítményhasználatra.

b, A támogatandó sportágak is jogosultak ingyenes létesítményhasználatra – a kapacitás ésszerű, igazságos elosztása mellett.

c, A támogatható sportágak csakis egyedi elbírálás alapján, indokolt esetben jogosultak ingyenes létesítményhasználatra.

2. Nominális támogatás

Valamennyi egyesület, szakosztály a sporttanácsnokkal történt előzetes konzultáció után, az ezt követően benyújtott pályázat alapján részesülhet anyagi támogatásban. A megcélzott támogatás felhasználásáról részletes pénzügyi és sportszakmai indoklást kötelesek benyújtani. A felhasznált összeggel hasonlóképpen kötelesek elszámolni. Valamennyi egyesületre közös érvénnyel: ezen kötelezettségek elmulasztása a támogatásból való kizárást vonhatja maga után.

6. TOVÁBBI LEHETSÉGES IRÁNYOK A HELYI SPORTÉLET FEJLESZTÉSÉRE

- Aktuális sportpályázatok maximális kihasználása.
- Sport színtereinek fenntartása
- Kapcsolódás aktuális központi sportprogramokhoz.
- Mindennapi testedzés biztosítása.
- Sportrendezvények szervezése, támogatása:
 - városi futás
 - iskolák közötti versenyek
 - edző-és nyári táborok szervezése
 - kispályás labdarúgótorna
- Az iskolai úszásoktatás feltételeinek megteremtése.
- Tehetségkutató, az oktatási intézményekben dolgozó pedagógusok és a szakedzők együttműködésével
- A város oktatási intézményei helyezzenek nagyobb hangsúlyt a kiemelt sportágak oktatására, és működjenek együtt a városi sportegyesülettel, szakosztályokkal.
- Mindennapos testedzés feltételrendszerének javítása az óvodában és az általános iskolákban.
- Tanítási időn kívüli sportolási lehetőségek helyszíneinek kialakítása.
- Városi intézményekben folyó munka infrastrukturális hátterének biztosítása, fejlesztése.
- Híres sportolók, edzők meghívása élménybeszámolóra, esetleg a foglalkozáson, edzésen bemutató jellegű részvételre
- Rendezvények: melyek idegenforgalmi jelentőséggel is bírnak.
 - teret, helyet adni a rendezvényeknek és koordinálni azokat
 - nemzetközi, országos, megyei versenyek idehozása, megszervezése
- Sportszakemberek anyagi és erkölcsi megbecsülésének elősegítése. Utánpótlást nevelő edzők ösztönzése.
- Sportolók, sportvezetők jutalmazása. Év végi rendezvényen erkölcsi elismerés (oklevél, kupa stb.)
- Sportmarketing: a sport, a mindennapi testmozgás örömét propagáló, az egyesületek munkájáról

beszámoló, figyelemfelhívó, programajánló közlemények, cikkek, riportok közlése a helyi médiában.

- A városi költségvetésben növelni a sport támogatására fordítandó összeget.
- A sporttanácsnok évente lehetőség szerint két alkalommal konzultáljon a városi sportegyesületekkel, testnevelő tanárokkal.

7. SPORTKONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATA

Kötelező jelleggel kétévente, aktuális kérdésekkel kiegészítve.

Igény szerint, új szempontok felmerülése esetén bármikor a sport ügyekkel foglalkozó bizottságnak beterjesztve.

Novák Miklós
sporttanácsnok

Mesterné Veszeli Mária
jegyző